HRVATSKI SABOR

KLASA: 022-02/26-01/119
URBROJ: 65-26-2

Zagreb, 6. studenoga 2026.

ZASTUPNICAMA I ZASTUPNICIMA
HRVATSKOGA SABORA

PREDSJEDNICAMA I PREDSJEDNICIMA
RADNIH TIJELA

Na temelju članka 33. stavka 1. podstavka 3. Poslovnika Hrvatskoga sabora u prilogu upućujem ***Prijedlog odluke o sudjelovanju pripadnika Oružanih snaga Republike Hrvatske u operaciji Europske unije „EUNAVFOR ASPIDES“,*** koji je predsjedniku Hrvatskoga sabora u skladu s odredbom članka 54. stavka 2. Zakona o obrani („Narodne novine“, br. 73/13., 75/15., 27/16., 110/17. - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 30/18., 70/19., 155/23. i 136/25.) podnijela Vlada Republike Hrvatske, aktom od 5. sudenoga 2026. godine.

Uz Prijedlog odluke, Vlada Republike Hrvatske dostavlja i Odluku o davanju prethodne suglasnosti Predsjednika Republike Hrvatske.

Za svoje predstavnike, koji će u njezino ime sudjelovati u radu Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Vlada je odredila potpredsjednika Vlade Republike Hrvatske i ministra obrane Ivana Anušića i državne tajnike Tomislava Galića, Dragu Matanovića i Branka Hrga.

PREDSJEDNIK

Gordan Jandroković

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

KLASA: 022-03/26-06/18
URBROJ: 50301-29/37-26-2

Zagreb, 5. studenoga 2026.

PREDSJEDNIKU HRVATSKOGA SABORA

PREDMET: Prijedlog odluke o sudjelovanju pripadnika Oružanih snaga Republike Hrvatske u operaciji Europske unije „EUNAVFOR ASPIDES“

Na temelju članka 54. stavka 2. Zakona o obrani („Narodne novine“, br. 73/13, 75/15., 27/16., 110/17. - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 30/18., 70/19., 155/23. i 136/25.) i članka 172. stavka 2. Poslovnika Hrvatskoga sabora („Narodne novine“, br. 81/13., 113/16., 69/17., 29/18., 53/20., 119/20. - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 123/20. i 86/23. - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske), Vlada Republike Hrvatske podnosi Prijedlog odluke o sudjelovanju pripadnika Oružanih snaga Republike Hrvatske u operaciji Europske unije „EUNAVFOR ASPIDES“.

Uz Prijedlog odluke, Vlada Republike Hrvatske dostavlja i Odluku o davanju prethodne suglasnosti Predsjednika Republike Hrvatske.

Za svoje predstavnike, koji će u njezino ime sudjelovati u radu Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Vlada je odredila potpredsjednika Vlade Republike Hrvatske i ministra obrane Ivana Anušića i državne tajnike Tomislava Galića, Dragu Matanovića i Branka Hrga.

REPUBLIKA HRVATSKA 2 VLADA REPUBLIKE HRVATSKE ZAGREB

PREDSJEDNIK

mr. sc. Andrej Plenković

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

PRIJEDLOG ODLUKE O SUDJELOVANJU PRIPADNIKA ORUŽANIH SNAGA REPUBLIKE HRVATSKE U OPERACIJI EUROPSKE UNIJE „EUNAVFOR ASPIDES“

Zagreb, studeni 2026.

PRIJEDLOG ODLUKE O SUDJELOVANJU PRIPADNIKA ORUŽANIH SNAGA REPUBLIKE HRVATSKE U OPERACIJI EUROPSKE UNIJE „EUNAVFOR ASPIDES“

I. USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ODLUKE

Na temelju članka 7. stavka 5. Ustava Republike Hrvatske („Narodne novine“, br. 85/10. – pročišćeni tekst i 5/14. – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske) pokreće se postupak za donošenje Odluke o sudjelovanju pripadnika Oružanih snaga Republike Hrvatske u operaciji Europske unije „EUNAVFOR ASPIDES“ (u daljnjem tekstu: Odluka).

II. OCJENA DOSADAŠNJEG STANJA

Operacija Europske unije za pomorsku sigurnost radi zaštite slobode plovidbe EUNAVFOR ASPIDES (u daljnjem tekstu: operacija ASPIDES) je pomorska operacija koja je pokrenuta u veljači 2024. radi zaštite slobode plovidbe u vezi s krizom u Crvenom moru.

Operacija ASPIDES djeluje u skladu s rezolucijama Vijeća sigurnosti Ujedinjenih naroda 2272 (2024) i 2768 (2025), koje zahtijevaju prekid svih napada na trgovačka i komercijalna plovila te obranu plovila od takvih napada u skladu s međunarodnim pravom, uz uvjet neprovođenja napadnih djelovanja na kopnu.

Glavna izvršna zadaća operacije ASPIDES je zaštita svih plovila od napada na moru iz više domena, uz poštovanje međunarodnog prava, uključujući načela nužnosti i proporcionalnosti u području operacije.

Sekundarne neizvršne zadaće operacije obuhvaćaju pratnju trgovačkih i komercijalnih brodova te uspostavu slobode plovidbe, pridonoseći očuvanju pomorske sigurnosti u području operacije. Neizvršna zadaća je i osiguravanje pomorske situacijske svjesnosti praćenjem i prikupljanjem informacija o raznim ilegalnim aktivnostima u području operacije, uključujući prikupljanje informacija o krijumčarenju oružjem te aktivnostima ruske flote u sjeni i unutar svojih mogućnosti prijetnjama pomorskoj infrastrukturi.

Područje operacije ASPIDES obuhvaća tjesnac Baab al-Mandab i Hormuški tjesnac, kao i međunarodne vode u Crvenom moru, Adenskom zaljevu, Arapskom moru, Omanskom zaljevu i Perzijskom zaljevu, kao i zračni prostor iznad tog područja.

Operacija ASPIDES ostvarila je značajne rezultate u zaštiti brodova te je od svojeg početka uspješno operativno zaštitila više od 2390 brodova.

III. RAZLOZI I CILJEVI DONOŠENJA ODLUKE

Europa se profilira kao globalni strateški dionik i aktivni pridonositelj globalnoj sigurnosti. U tom smislu je sudjelovanje u operacijama i misijama Europske unije jedna od bitnih elemenata jačanja strateške važnosti Europe i očuvanja njezinih interesa, kao što su mir i stabilnost ali i globalno osiguranje nesmetane i sigurne plovidbe.

Operacije i misije potpore miru koje provodi Europska unija u okviru Zajedničke sigurnosne i obrambene politike aktivan su doprinos jačanju stabilnosti i sigurnosti Europe te obuhvaćaju široki djelokrug aktivnosti: operacije razoružanja, humanitarne zadaće i zadaće spašavanja, zadaće vojnog savjetovanja i pomoći, prevenciju sukoba i mirovne zadaće, zadaće borbenih snaga u upravljanju krizama, uključujući stvaranje mira te upravljanje post-konfliktnim situacijama u europskom okruženju.

Uzimajući u obzir strateške nacionalne i vanjskopolitičke ciljeve Republike Hrvatske, ciljeve Zajedničke sigurnosne i obrambene politike Europske unije te ciljeve operacije ASPIDES predlaže se sudjelovanje Republike Hrvatske u provedbi operacije ASPIDES.

Uvažavajući navedeno te u svrhu daljnjeg doprinosa Republike Hrvatske jačanju pomorske sigurnosti i učinkovitosti Zajedničke sigurnosne i obrambene politike Europske unije, Oružane snage Republike Hrvatske su pristupile razmatranju sudjelovanja u toj operaciji. Nakon provedene raščlambe Oružane snage Republike Hrvatske i u skladu s raspoloživosti u strukturi operacije ustanovljena je mogućnost popune dviju stožernih pozicija u Zapovjedništvu operacije u Larissi u Helenskoj Republici, na rotacijskoj osnovi.

Sudjelovanjem u operaciji ASPIDES povećala bi se vidljivost Republike Hrvatske, jer bi to bio angažman u važnoj pomorskoj operaciji Europske unije i pridonijelo bi većoj vidljivosti Republike Hrvatske u aktivnostima Zajedničke sigurnosne i obrambene politike Europske unije.

Sudjelovanje pripadnika Oružanih snaga Republike Hrvatske doprinijelo bi njihovom pozicioniranju i stjecanju iskustava i primjeni praktičkih znanja u međunarodnoj stožernoj strukturi. Sudjelovanje u operaciji bilo bi i doprinos sigurnosti važnih trgovačkih pravaca za Republiku Hrvatsku i Europsku uniju, kao i doprinos stabilnosti u ključnim pomorskim regijama.

Operacija ASPIDES surađuje u pogledu razmjene informacija s operacijom Europske unije za upravljanje krizama EUNAVFOR MED IRINI i operacijom Europske unije za doprinos pomorskoj sigurnosti u zapadnom Indijskom oceanu i Crvenom moru EUNAVFOR ATALANTA, u kojima već sudjeluju pripadnici Oružanih snaga Republike Hrvatske.

Ova operacija simbolizira više od privremenog odgovora na krizu, to je dugoročna predanost načelima slobode, sigurnosti i stabilnosti na otvorenom moru.

Stoga se predlaže sudjelovanje u operaciji ASPIDES upućivanjem do pet pripadnika Oružanih snaga Republike Hrvatske u 2027. i 2028. godini u Zapovjedništvo operacije u Larissi u Helenskoj Republici, uz mogućnost rotacije.

IV. POTREBNA FINANCIJSKA SREDSTVA

Potrebna sredstva za provedbu ove Odluke planirana su na razdjelu i glavi Ministarstva obrane u Državnom proračunu Republike Hrvatske za 2026. godinu i projekcijama za 2027. i 2028. godinu.

Na temelju članka 54. stavka 2. Zakona o obrani („Narodne novine“, br. 73/13., 75/15., 27/16., 110/17. – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 30/18., 70/19., 155/23. i 136/25.), na prijedlog Vlade Republike Hrvatske i uz prethodnu suglasnost Predsjednika Republike Hrvatske, Hrvatski sabor na sjednici _____ donio je

O D L U K U

O SUDJELOVANJU PRIPADNIKA ORUŽANIH SNAGA REPUBLIKE HRVATSKE U OPERACIJI EUROPSKE UNIJE „EUNAVFOR ASPIDES“

I.

U operaciju Europske unije „EUNAVFOR ASPIDES“, u Zapovjedništvo operacije u Larissi u Helenskoj Republici, u 2027. i 2028. godini upućuje se do pet pripadnika Oružanih snaga Republike Hrvatske, uz mogućnost rotacije.

II.

Izvješće o sudjelovanju pripadnika Oružanih snaga Republike Hrvatske u operaciji Europske unije iz točke I. ove Odluke bit će dio Godišnjeg izvješća o obrani koje Vlada Republike Hrvatske podnosi Hrvatskome saboru.

III.

Ova Odluka stupa na snagu osmoga dana od dana objave u „Narodnim novinama“.

KLASA:
Zagreb,

HRVATSKI SABOR

Predsjednik Hrvatskoga sabora
Gordan Jandroković

O B R A Z L O Ž E N J E

Točkom I. određuje se da Hrvatski sabor donosi Odluku o sudjelovanju pripadnika Oružanih snaga Republike Hrvatske u operaciji Europske unije „EUNAVFOR ASPIDES“. Pravni temelj za donošenje Odluke Hrvatskoga sabora je članak 7. stavak 5. Ustava Republike Hrvatske koji propisuje da Oružane snage Republike Hrvatske mogu prijeći njezine granice ili djelovati preko njezinih granica na temelju Odluke Hrvatskoga sabora, koju predlaže Vlada Republike Hrvatske, uz prethodnu suglasnost Predsjednika Republike Hrvatske. Zakon o obrani („Narodne novine“, br. 73/13., 75/15., 27/16., 110/17. – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 30/18., 70/19.,155/23 i 136/25.) u članku 54. stavku 2. na istovjetan način uređuje ovo područje. U operaciju Europske unije „EUNAVFOR ASPIDES“, u Zapovjedništvo operacije u Larissi u Helenskoj Republici, u 2027. i 2028. godini upućuje se do pet pripadnika Oružanih snaga Republike Hrvatske, uz mogućnost rotacije.

Točkom II. utvrđuje se da će izvješće o sudjelovanju pripadnika Oružanih snaga Republike Hrvatske u operaciji Europske unije iz točke I. ove Odluke biti dio Godišnjeg izvješća o obrani koje Vlada Republike Hrvatske podnosi Hrvatskome saboru.

Točkom III. određuje se stupanje na snagu ove Odluke.

Republika Hrvatska
Predsjednik

Na temelju članka 7. stavka 5. i članka 100. stavka 1. Ustava Republike Hrvatske ("Narodne novine" broj 56/90., 135/97., 113/00., 28/01., 76/10. i 05/14. – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske) te članka 54. stavka 2. Zakona o obrani („Narodne novine" broj 73/13., 75/15., 27/16., 110/17. – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 30/18., 70/19., 155/23. i 136/25.), donosim

O D L U K U

o davanju prethodne suglasnosti

I.

Ovom Odlukom dajem prethodnu suglasnost na Prijedlog odluke Vlade Republike Hrvatske o sudjelovanju pripadnika Oružanih snaga Republike Hrvatske u operaciji Europske unije „EUNAVFOR - ASPIDES", u tekstu koji je priložen dopisu ministra obrane KLASA: 804-07/26-01/15, URBROJ: 512-01-26-1 od 30. rujna 2026. godine.

II.

Ova Odluka stupa na snagu danom donošenja.

KLASA: 800-02/26-03/09
URBROJ: 71-03-01/2-26-02

Zagreb, 09. listopada 2026.

PREDSJEDNIK REPUBLIKE
I VRHOVNI ZAPOVJEDNIK
ORUŽANIH SNAGA

REPUBLIKA HRVATSKA

Zoran Milanović